

Так спільні зусилля держави та бізнесу зможуть зменшити тиск воєнного ризику на ринок страхування та перестраховування, що матиме прямий вплив на прискорення євроінтеграційних процесів.

Перелік джерел посилання:

1. Лебедовський В. Як працюватиме український страховий ринок без глобальних гравців? *Економічна правда*. 21.09.2022 р. URL: <https://www.epravda.com.ua/columns/2022/09/21/691665/> (Дата звернення: 08.04.23 р.)
2. Показники діяльності страхових компаній. Офіційний сайт Національного банку України. URL: <https://bank.gov.ua/ua/statistic/supervision-statist#> (Дата звернення: 08.04.23 р.)
3. Beinsure. “Global Reinsurance Industry Results FY2022: Capital & Underwriting Performance” Accessed April 06, 2023. URL: <https://beinsure.com/global-reinsurance-industry-capital-performance/> (Дата звернення: 09.04.23 р.)
4. Мінекономіки України домовилось з MIGA про запуск механізму страхування інвестицій під час війни. Урядовий портал виконавчої влади України. URL: <https://www.kmu.gov.ua/news/minekonomiky-ukrainy-domovylos-z-miga-pro-zapusk-mekhanizmu-strakhuvannia-investytsii-pid-chas-viiny> (Дата звернення: 09.04.23 р.)

Нельга С.П.

*аспірант кафедри банківської справи та страхування
Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана
Науковий керівник – к.е.н., доцент,
професор кафедри банківської справи та страхування
Мурашко О.В.*

УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ ЯК ЕЛЕМЕНТ ВНУТРІШНЬОГО КОНТРОЛЮ СТРАХОВОЇ КОМПАНІЇ

Управління ризиками в процесі діяльності страхової компанії відіграє одну з ключових ролей у підтримці стабільної та прибуткової її діяльності. Забезпечення ефективного функціонування системи управління ризиками є одним з пріоритетних завдань керівництва компанії.

Будь-яка страхова компанія, для забезпечення своєї діяльності на ринку, має створити комплексну та адекватну систему управління ризиками, що має враховувати специфіку діяльності страхової компанії та вимоги встановлені Національним банком України (надалі – НБУ). Варто зазначити, що в теперішньому процесі реформувань та змін підходів до регулювання страхового ринку в Україні, НБУ приділяє особливу увагу регламентуванню організації та функціонування системи внутрішнього контролю у всіх страхових компаніях, у тому числі, організації та діяльності системи управління ризиками.

Належна організація системи внутрішнього контролю, запровадження ефективної системи управління ризиками є важливими передумовами підвищення рівня довіри до страхової компанії. Страхові компанії залучають кошти від страхувальників, тому ефективне управління цими коштами, а також якість

страхових послуг є визначальними для прибуткової та стабільної діяльності страхової компанії[2].

Згідно нової редакції Закону України «Про Страхування», який вступить в силу з 2024 року, система управління ризиками страховика має забезпечувати виявлення, вимірювання, моніторинг, контроль, звітування та мінімізацію всіх суттєвих ризиків її діяльності з урахуванням розміру компанії, обсягів, видів, характеру здійснюваних операцій, організаційної структури та профілю ризику компанії, особливостей діяльності страхової компанії як значимої, а також виходячи з діяльності фінансової групи, до складу якої вона входить[1].

Система управління ризиками у страховій компанії, згідно нової редакції Закону України «Про Страхування», має охоплювати наступні процеси усередині страхової компанії:

- інвестування;
- формування резервів та андеррайтинг;
- управління ризиками ліквідності, концентрації, операційними ризиками;
- перестрахування та інші.

В рамках організації системи управління ризиками в страховій компанії, в ній має бути створено підрозділ з управління ризиками, до повноважень якого відноситься забезпечення наявності та дотримання нормативної бази – положень та процедур управління ризиками, виявлення, оцінка та рекомендації та реагування на ризики, що виникають або можуть виникнути в процесі діяльності компанії, детальне звітування про такі ризики, а також безпосередньо забезпечення ефективного функціонування системи управління ризиками[1].

Як вже було зазначено, недостатньо створити систему управління ризиками, важливо забезпечити ефективне її функціонування, а саме страховою компанією:

- визначаються цілі, що забезпечують ідентифікацію, оцінку та реагування на ризики, з якими стикається або може стикнутися компанія;
- виявляються ризики, притаманні її діяльності та визначаються заходи щодо управління ними;
- оцінюється ризик шахрайства з боку своїх співробітників та розцінює такий ризик як перепону у досягненні встановлених нею цілей;
- аналізується та враховується у своїй діяльності зміни у ринковому та регуляторному середовищі, які можуть суттєво вплинути на діяльність системи внутрішнього контролю[3].

Про наявність та ефективне функціонування системи управління ризиками також свідчить наявність затверджених внутрішніх нормативних документів, що регулюють діяльність страховика в сфері управління ризиками. До таких документів можуть відноситися профіль ризиків, що встановлює сукупний рівень ризик-апетиту компанії, допустимий рівень кожного з видів ризиків, внутрішні та зовнішні фактори ризику та обмеження, що впливають на прийняття ризиків; стратегія управління ризиками, що містить перелік суттєвих ризиків та операцій, що генерують такі ризики; а також політика управління ризиками, що визначає мету, завдання та принципи управління ризиками, організаційну структуру та розподіл повноважень учасників процесу управління ризиками, підходи щодо виявлення, вимірювання, моніторингу, контролю та пом'якшення ризиків[4].

Іншим критерієм ефективного функціонування системи управління ризиками може слугувати проведення періодичного аудиту ризиків, а також системна та змістовна комунікація функції управління ризиками з Наглядовою Радою компанії або її відповідним комітетом.

Слід зазначити, що підходи до організації та нагляду за системою управління ризиками в страхових компаніях мають на меті забезпечення стабільного функціонування страхових компаній з метою захисту страхувальників та побудови сталого страхового ринку. Управління ризиками, поряд з внутрішнім аудитом та комплаєнс-менеджментом має на меті саме забезпечення надійності та розбудови кожної страхової компанії.

Перелік джерел посилання:

1. Закон України «Про Страхування» // Закон України від 18.11.2021 року № 1909-IX, в останній редакції від 29.12.2022 року на підставі Закону України від 06.09.2022 року № 2571-IX: [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1909-20#Text>.
2. Біла книга. Майбутнє регулювання ринку страхування в Україні // Національний банк України – 2020 – С. 18;
3. Проект Положення про організацію системи внутрішнього контролю в надавачах фінансових послуг та небанківських фінансових групах // Національний банк України [Електрон. ресурс]– Режим доступу: https://bank.gov.ua/admin_uploads/article/proekt_Regulation_SVK_2022-06-27.pdf
4. Презентація на зустріч з учасниками ринку небанківських фінансових послуг для обговорення проектів: Положення про організацію системи управління ризиками у надавачах фінансових послуг та небанківських фінансових групах; Положення про організацію системи внутрішнього контролю у надавачах фінансових послуг та небанківських фінансових групах; Методичних рекомендацій щодо організації корпоративного управління в надавачах фінансових послуг та небанківських фінансових групах // Національний банк України.
5. [Електрон. Ресурс] – Режим доступу: https://bank.gov.ua/admin_uploads/article/Presentation_nonbanks_29-06-2022.pdf?v=4

Олійник Ю.Б.

*«Фінанси, банківська справа та страхування», 2 курс
Національний університет «Львівська політехніка»
Науковий керівник – к.е.н., доцент кафедри маркетингу і логістики
Леонова С.В.*

ПОТЕНЦІАЛ РОЗВИТКУ КОМЕРЦІЙНОГО ПЕНСІЙНОГО СТРАХУВАННЯ В УКРАЇНІ

Комерційне пенсійне страхування в Україні - це система збереження пенсійних накопичень за рахунок регулярних внесків, яку надають страхові компанії. Ця система дозволяє людям планувати своє фінансове майбутнє та